

अन्वित्य (anvít-ya) *ger.* having followed the track, having gone along with, वा अन्वित्यं। यज्ञं रक्षांश्च जिघांसन्ति TaiS.VI.ii.9.2; VI.vi.3.1; TaiĀ.v.9.3 (632.6)

अन्विधान (an-vidhāna) *n.* prescription of the suffix 'a' (an) षष्ठो भागः ... 'अन्' 'षष्ठाष्टमाभ्यां ज च' इत्यन्विधानात् स प्राप्तः KāvyaśāstraSūVṛ. 67.7 (on v.2.17)

अन्विन्द्र (anv-indra) *m.* name of a place of pilgrimage (*lit.* pertaining to Indra) आत्रेयामिति विख्यातमन्विन्द्रं तीर्थमुत्तमम् BrahmP.140.1.

अन्विन्द्रात्रेयदैतेय (anvindrātreya-daiteya) *m.* name(s) of various places of pilgrimage तीर्थानि ...। अन्विन्द्रात्रेयदैतेयनामभिः कीर्तितानि BrahmP. 140.38.

अन्विन्द्रात्रेयादिपञ्चसहस्रतीर्थवर्णन (anvindrātreyādipañcasahasra-tīrtha-varṇana) *n.* name of a chapter in the Brahmapurāṇa (*lit.* description of five thousand places of pilgrimage, viz. Anvindrātreya etc.) इति श्रीमहापुराणे आदिब्रह्मेतीर्थमाहात्म्येऽन्विन्द्रात्रेयादिपञ्चसहस्रतीर्थवर्णनं नाम चत्वारिंशदधिकशत-तमोऽध्यायः BrahmP.140 (colophon)

अन्विष् (anv-indh-) VII.Ā. to kindle उषसं केनान्विष् AV. x.2.16; AV. (P).xvi. 60.9.

अन्विष् (anv-iṣ-) VI.U. [but I.P., MW.] 1A to seek, to seek after (pass.) to be sought (caus.) (used in primitive sense) to seek B to desire or wish C to obtain, to attain (pass.) to be obtained D to seek, i.e. to aim at (caus.) (used in primitive sense) to aim at E to ask for 2A to search, to look for, to find out (pass.) to be searched, to be looked for, to be found out (caus.) (used in primitive sense) to search for or to look for B to inquire C (pass.) to be examined or investigated 3A to follow B to pursue 4A to know, to understand, to ascertain B to worship, meditate C to observe 5 verbal root anv-iṣ- 6 to do or perform 7 (caus.) (used in primitive sense) to examine or investigate 8 to attain 9A (pass.) to be admitted B to be considered 10 to deal with, to practise 11 to wait for 1A to seek, to seek after यो जिनाति तमन्विष् AV. vi. 134.3; AV.(P).v.33.6; यामन्विष्द्विषां विश्वकर्मान्तरर्णवे AV. xii.1.60; AV.(P).xvii. 6.9; प्रजापतिः पशुनसुजत् ते सृष्टा अंहोरात्रे प्राविंशन् तान् छन्दोभिरन्विष्दुग्धच्छन्दोभिरुपतिष्ठते स्वमेव तदन्विच्छति TaiS. I.v.9.7; तां देवां जित्वाञ्चैच्छन्सर्वेषां नः सहैति MaiS.i.7.2 (i.111.1); तं तंघांमन्विष्न् MaiS. iv.4.7 (iv.58.13); तेऽभिजित्वाञ्चैच्छन् KāthS. 8.15 (i.99.6); स न्यलयत तं (यज्ञं) देवा अभिजित्वाञ्चैच्छन्ते प्रबाहुगिच्छन्त KāthS. 25.2 (ii.103.19); KapiKaS. 8.3 (82.10); 38.5 (209.8); एष यज्ञ एनं वाव ते तद्यज्ञमन्विष्न् PañcBr. xviii.9.4; ते देवा हत्वासुरान् विजित्वाग्निमन्विष्न् KauṣiBr. 1.2 (2.6); TaiBr. I.iii.1.1; तं यज्ञक्रतुभिरन्विष्न् TaiBr. I.v.9.1; I.v.9.2; III.ix.13.1; III.ix.13.3; III.xii.2.1; III.xiii.4.1; तद्देवा यज्ञस्य संधावन्विष्न् ŚaḍviBr. i.1.5; वाचा च वै प्राणो न चैतदग्रे देवाः कर्मान्विष्न्स्तस्त्वुवश्च सुक्च ŚatBr. VI.iii.1.8; तदेनं पुरैभ्यो लोकेभ्योऽन्विच्छति ŚatBr. VI.iii.3.1; ŚatBr.VII. iii.2.15; यजमानः श्रमेण तपसाञ्चिच्छति ŚatBr. IX.v.1.8; IX.v.1.2; (कामदुघाम्) तामेतां वक्रेण दारुणाञ्चिच्छति लङ्गलेन JaimiBr. 2.84; वत्स वाहनमन्विष्न् GopBr. i.2.10 (43.10); अथो पूर्वप्रक्रान्तमन्विष्न् ŚāṅkhāSS. xiv.40.24; तं न देवा यज्ञेनाविष्न् BaudhSS. ii.378.4; स यज्ञो देवेभ्यो निलायत तं यज्ञक्रतुभिरन्विष्न् VādhūSS. iv.22.11; तपसा सिद्धिमन्विष्न् योगसिद्धिं च MahāBhā. iii.2.77; आ मृत्योः श्रियमन्विष्न्त्रैनां मन्येत दुर्लभाम् MahāBhā. iii.117*; पितृणां गतिमन्विष्न् Rāmā. i.40.2; दुःखेन सोऽन्विच्छति दुःखमेव BuddhaC. 7.22; आकांक्षेद्य यथा रोगम् ... दुःखमन्विच्छति भवांस्तथा विषयतृष्णया Saund. 11.28; वाजीकरणमन्विच्छेतुरुषः CaraS.vi. 2 (1) 3; RasRaSa. 27.1; आहारं लघुमन्विच्छेद् गुरुणा सेवितं सदा BhelaS. 4.17 (1.5); सिद्धिं समेताभ्यामुभा-भ्यामन्विष्ये सः RaghuVa. 17.47; KāvyaPra.307.5; ईश्वराज्ञानमन्विच्छेन्मो-मिच्छेज्जनार्दनात् MatsyaP. 68.41; SarvaSiSam.11.61; AvantiKa. सा खल्वेनं (राजलक्ष्मीः) गहनगह्वरमनधिगच्छन्ती। खेदायैव दीर्घमन्विच्छति AvantiKa. 205.14; 216.5; 228.12; यदि तु तत्कालप्रतीक्षणात्किंचित्परिहारान्तरं लभ्यते ततस्त्रान्विच्छेम TantrVā. 34.17 (on i.2.19); अभ्युत्पन्नबुद्धित्वात् प्रयोजनमन्विष्यति ManuBh. i.2.8 (on i.1.1); नृपः ... आपन्नः संधिमन्विच्छेत् कुर्वाणः काल्यापनम् Hitopa. 4.109; NītiSā. 9.1; ŚukraNī. 4 (7) 237; कातर्यं केवला नीतिः शौर्यं श्वापदवेष्टितम्। अतः सिद्धिं समेताभ्यामुभाभ्यामन्विष्ये सः VyaktiVi. 40.20; आ मृत्योः श्रियमन्विच्छेत् SūktiRa. 163.29; येन बान्धवमन्विच्छेत् तेन त्रीणि न कारयेत्। विवाहमर्थसंबन्धं सहावासं च वेश्मनि SūktiRa. 163.70; प्रपत्तुमन्विच्छति चक्रिणं मनः Subhāsi. 3405; तीक्ष्णोपायोऽयःशूलम्। तेनान्विच्छति आयःशूलिकः।

राभसिकः। यो मृदुनोपायेनान्वेष्यवानर्थान् रभसेनान्विच्छति स एवमुच्यते Prasā. i.882.2; अन्यः पुनः ... निश्चयेसीयंस्तदुपायमन्विच्छति SiddhāSi. i.6.1; (pass.) to be sought स्वरूपनाशे प्रसक्ते स प्रकारोऽन्विष्यते यथास्य प्रयोक्तृत्वं लभ्यते ManuBh.i.160.21 (on 2.165); (caus.) (used in primitive sense) to seek तत्संधिबन्धमन्विष्ये ViddhāSā. 3.21 (11); (सती) तामन्विष्य कुत्रापि प्रेता प्रेतस्थलप्रिय (त्वं रुद्र) BrDharmaP. i. 38.40; ज्योतिरन्विष्यामः KṛṣṇaKa. 3.29; 1B to desire or wish सत्यं वदन्त्यन्विच्छ एतत् TaiS. IV. iii.11.3; प्रजापतिः ... छन्दसां वीर्यमादाय तदेभ्यः (देवेभ्यः) प्रायच्छत्। तानसुरा अद्भुवन्नेतेदुमभ्येऽन्विच्छाम् VādhūSS. iv.26A.8; iv.26A.17; भूमेर्विवरमन्विच्छं प्रवेष्टुं व्रीडयान्वितः MahāBhā. iii.238.4; तदेवासनमन्विच्छेद्यत्र नाभिषजेत्परः MahāBhā. iv.4.9; इषयो बहवः पठन्ते। ... इषेष्टत्वभाविनः। यद्येवं कर्तुमन्विच्छति कर्तुमन्विष्येणामा MahāBh. ii.15.6 (on iii.1.7); निरस्तनिःशेषविशेषविल्वं प्रयातुमन्विच्छति शंकरं जनः ŚatTrayī. 609; वृत्तिसंकोचमन्विच्छेत् PadmP. i.57.70; तेषामुकर्षमन्विच्छेत् Mānaso. iii.12.1298; शत्रोर्नराधिपो निर्गममन्विष्ये RāgPān.(Ka.)13.1; यस्य चाप्रियमन्विच्छेत्तस्य कुर्यात् सदा प्रियम् ŚārngPa. 1428; ŚukraNī. 5.31; को वोपद्रवमन्विच्छेदात्मापघातकं विना MahNirvāt. 3.28; य एव देवमन्विच्छेदार-धयितुमव्ययम्। ... संतोषयतु वै द्विजान् SimhāDvā. 219.10; नान्याधिकार-मन्विच्छेत् ŚukraNī. 2.230; पराजयं पुत्रतोऽन्विच्छेत् (जनः) UpadeS. 96. 1C to obtain, to attain तद्वा अन्विच्छतेति। तद्धान्वीषुः JaimiBr. 3.64; तं (प्रजापतिं) देवा ऋतसत्याभ्यामन्विषुः BaudhSS.ii. 382.13; पार्थेनान्विच्छति P.v.2.75; अच्छलेनैव चान्विच्छेत् तमर्थं प्रीतिपूर्वकम् ManuSm. 8.187; SmṛtiCan. iv.424.14; VīraMi. (Vyavahāra.) 286.16; नन्वेवं यत्रार्थक्रियां नान्विच्छति, तत्र कथं बाधाबाधव्यवहारः PratyabhiVi. ii.79.7 (on ii.3.2); वृत्तं विचार्य दुर्वृत्तग्राहकविषये तु छलानुसारेण चान्विच्छेत् SmṛtiCan. iv. 424.20; (pass.) to be obtained कदाचित्केनचिन्नाम स्वबोधोऽन्विष्यतामतः YogVā. i.3.3. 1D to seek, i.e. to aim at (वाक्) सात्मानमन्विच्छत् ŚatBr. X.v.3.4; आत्मनात्मानमन्विच्छेन्मनोबुद्धीन्द्रियैर्यतैः MahāBhā. v.34.62; त्वदाचार्याणामपि मोक्षस्य मिथ्यात्वे स्वयं कथं मोक्षमन्विच्छसि ŚatDū. 151.7; (caus.) (used in primitive sense) to aim at त्वां योगिनः ... अन्विष्यन्ति हृदयाम्बुजकोपदेशे KalyāMaSt. 14; 1E to ask for राजतो धनमन्विच्छेत् ManuSm. 4.33 (ManvaMu. अभिलषेत्) अन्विच्छेदनुगम्येच्छेत् ManvaVi. 473.6 (on 4.33); 2A to search, to look for, to find out दासीमन्विच्छ AV.(P.) xiii.1.9; तां कुरवो ब्राह्मणेष्वन्विच्छन् MaiS. iv.2.6 (iv.27.14); (इन्द्रं) तं सर्वाणि भूतानि विभज्यान्विच्छन् AitBr. 12.4 (325); इमं यज्ञमन्नमन्विच्छामेति तेऽद्भुवन् कथमन्विच्छाम AitBr. 15.1 (414); ये सोमासः परावतीति ... यज्ञोगतस्तमेवैतेनान्विच्छन्ति PañcBr. xiv.5.9 (comm. अन्विच्छन्ति गवेषयन्ति); (सोमः) आपः प्राविशत्तं देवता अन्विच्छन् तं विष्णुरप्सु पर्यपश्यत् PañcBr. vi.9.22; अश्वमेव तदन्विच्छति TaiBr. III. ix.13.3; तं खनन्त इवान्वीषुः ŚatBr. I.ii.3.7; ŚatBr.(K.) II. ii.1.20; अत्रैवान्विच्छतेति ŚatBr. I.ii.5.9; स योऽयं कुमारः ... आसीत्तमन्विच्छत् ŚatBr. VI. ii.1.1; VII.ii.1.8; स एते पञ्च पशवोऽभवत्तमु वै प्रजापतिरन्विच्छत् ŚatBr. VI.ii.1.3; ŚatBr.VI.iii.2.6; सर्वैरुह पशुभिरन्विच्छन्त्रो यातयामा अनुप-जीवनीया अभवन् ŚatBr. VI.iii.1.24; त्रिवृदनिर्गोवाननिर्गोवत्यस्य मात्रा तावतैवेन-मेतदन्विच्छति ते पञ्च सम्पदा भवन्ति ŚatBr. VI.iii.1.25; VI.iii.3.4; त्वमिममन्विच्छ ŚatBr.VII.iii.2.14; सोऽद्भवीत् तं चान्विच्छाम ŚatBr.X.i.3.3; ताम् ... ब्राह्मणेष्वन्विष्ये ŚatBr. XI. iv.3.20; अश्वमेव तन्मेध्यं यजमानोऽन्विच्छति ŚatBr. XIII.i.4.1; स ओषधीनामेव मूलान्युपमुल्गेच तं देवा अन्वीषुः ŚatBr.(K.) II.ii.3.8; यज्ञं यूषेन योपयित्वा त्रिरोऽभुवन्स्तमन्विच्छामेति ŚatBr.(K.) II.v.4.2; III.ii.8.2; हन्तैनमन्विच्छामेति तमन्विच्छेत् दधिरे ŚatBr.(K.)II.vi.2.2; तमु वै वरुणोऽन्विच्छत् ŚatBr.(K.) VII. iii.3.2; VII. iv.1.2; तं (इन्द्रम्) देवा अन्विच्छन् JaimiBr. 2.152; 2.158; ते देवा अलिकलवं ऊचुः सुपर्णमा नो गा अन्विच्छेति JaimiBr. 2.440; 3.15; तद्वा अन्विच्छतेति। तद्धान्वीषुः JaimiBr. 3.64; अथावाङ्मनमेतास्वेवाप्सवान्विच्छ GopBr. i.1.4 (4.1); शुङ्गेन तेजो मूलमन्विच्छ ChāndoU. vi.8.6; भिक्षार्थी ग्राममन्विच्छेत् BaudhDS. ii.10.64; न पश्यामि जयद्रथम्। तमेवान्विष् (v.1. अन्विष्) भद्रं ते किं ते योर्धैरिपातितैः MahāBhā. iii.255.38; दुष्टात्मा भीममन्विच्छत् MahāBhā. xi.11.13; स राजा पुरुषर्षभ। अन्विष्ये महाबुद्धिः पशुं गोभिः सहस्रशः Rāmā. i.60.9; स राजानमथाञ्चित्सह-मन्त्रिमच्युत्तम् HariVarā. 19.14; सन्मार्गमन्विच्छति यः श्रमेण BuddhaC. 13.62; निक्षेपस्यापहर्तारमनिक्षेपारमेव च। सर्वैरुपायैरन्विच्छेत् ManuSm. 8.190; पौत्र दुर्जय। पितरमन्विच्छ ŪruBha. 1.41(7); दुहिता मम। अन्विच्छति पतिं युक्तम् BhāgP. iii.22.9; मामनुगच्छ यावदहं लक्ष्मणमन्विच्छामि ĀścaCū. 2.11(11); 6.1.(2); अन्विच्छन्ति मनीषिणो न हि शशेऽदृष्ट्वा विषाणास्तिताम् SaṅkṣeSā. 3.257 (ii.298.21); कश्चिदागमितचित्रिशास्त्रिणैरन्विष्ये मनसा कपिः सखीन् RāmC. 29.99; यत्नातिशयं कुर्याद्यथा परस्य छिद्रमन्विच्छेदात्मनश्च रक्षेत् ManuBh.